

เทศน์อบรมในพรรษา ๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๕

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วิญญูนี้ไม่มีวันที่สิ้นสุด ไม่มีต้นไม่มีปลาย หมุนไปอย่างนี้ เกิดตาย เกิดตายอยู่อย่างนี้ แต่ลองเหยียบบั้งรู้เลย ธรรมะพระพุทธเจ้าเด็ดขาดขนาดนั้นนะ รู้เลยอีกก็ชาติ มันอยู่ที่วาสนาของบุคคลนั้น แล้วมีอยู่ตลอดเวลา ธรรมนี้มีอยู่ตลอดเวลา ธรรมนี้ไม่เคยเสื่อม แม้แต่ศาสนาหมดไปก็ยังมีพระปัจเจกพุทธเจ้าตลอดไป

“พระปัจเจกพุทธเจ้า” หมายถึงว่ามาตรัสรู้เอง ไม่ได้สอนใคร มีอยู่ในหัวใจผู้ที่สมควรแก่ธรรม “มี” ถ้าใจถึงจุดแล้วมี ใจมีดๆ นี่แหละ ใจบอดๆ นี่แหละ ที่ไหนมีดมันเปิดไฟเข้ามันก็สว่างนะ ที่ไหนมีดตรงนั้นเปิดไฟเข้าก็สว่าง ใจมีดอยู่ลองเปิดขึ้นมาสิ จำเลย ขนาดว่าภพชาติสิ้นมันยังรู้หุดเข้าไปเรื่อย พิจารณาเข้าไปเรื่อย หุดเข้าไปเรื่อย จนกว่าไม่มีเลย คนเป็นหนี้แล้วใช้หนี้หมดทำไมจะไม่รู้ เป็นหนี้มากๆ ก็ใช้เขาไปเรื่อยจนกว่ามันหมด คนหมดจากหนี้ไง คนไม่เป็นหนี้คนคนไม่เป็นหนี้ภพ ไม่เป็นหนี้ชาติ

หัวใจมันเป็นหนี้ ชำระได้นะ ชำระได้ ถึงเป็นหนี้เราก็ต้องชำระ พอใจด้วย คนรู้ว่าเป็นหนี้มันพอใจชำระ ดึกว่าคนที่ไม่รู้ว่าเป็นหนี้เนะ เป็นหนี้โดยธรรมชาติแต่มันปฏิเสธไม่ยอมรับความเป็นหนี้ เพราะไม่มีครูไม่มีอาจารย์ ไม่มีพระพุทธเจ้าบอกใจ เกิดมาก็หลงระเหิงไปชาติหนึ่ง มันไม่รู้ตัวเลย ไม่รู้ตัวจริงๆ นะ ก็คนปฏิเสธความเป็น แต่มันเป็นโดยธรรมชาติแต่มันปฏิเสธ อย่างเรานี้ก็เป็น ทุกคนก็เป็นแล้วยอมรับ คนยอมรับ เห็นไหมว่าคนตาสว่างแล้ว คนยอมรับมันก็ต้องมีการแก้ไข คนไม่ยอมรับมันก็ตายเปล่าเนะ เหมือนคนเป็นโรคแต่ไม่ยอมรับความเป็นโรค “ไอ้คนเป็นโรคด้วย ยาก็มี ยามี หมอมมี ไข้มี นี่ไข้มี หมอก็ครูบาอาจารย์มี แล้วยากินไหม พอจะกินก็ขาอ่อน

เวลาฟังข่าวนะ พระพุทธเจ้า เวลาสมัยหลวงปู่มั่น แล้วครูบาอาจารย์ทำไมท่านทำชำระหัวใจของท่านได้ ท่านก็คน เราก็คณะนะ เราที่ต้องชำระของเราได้สิ เราชำระได้ ถ้าคนพอใจก็ทำทันที คนไม่พอใจ รอไปเมื่อนั้น รอไปเมื่อนี้นะ มันผิดผ่อน บางทีก็ผิดผ่อน บางทีก็ไม่เต็มใจทำเลย บางทีผิดผ่อนไปเรื่อย ยิ่งผิดผ่อนไปมันก็หนาไปเรื่อย กิเลสนะ พอมันผิดผ่อนครั้งแรกนะ ผิดผ่อนครั้งที่ ๒ ต่อไป ถ้าเราไม่ให้ครั้งแรกมี ครั้งที่ ๒ ก็ไม่มี

ถ้าเราแข็งขึ้นมากิเลสก็อ่อนนะ ถ้าหัวใจเข้มแข็งขึ้นมา กิเลสมันอ่อน มันยอมอยู่พักเดียว แต่มันก็คอยจะสอยเราให้ร่วงใจ แต่ถ้าเราอ่อนนี่กิเลสก็หัวเลย ถ้าเราอ่อนนะ มันใช้สบายเลย ก็อยู่ที่ใจเรานั้นนะ ถ้าเราคิดชนะมัน เรากี่ชนะ พอเราชนะ เราก็อำนาจของเราได้ ทำงานของเราเนะ ทำงานของเรา ถ้าเราแพ้ มันทำงานของมัน มันก็ไล่ให้เราไปข้างนอกใจ ถ้าเราชนะมัน ทำลายอย่างนี้ แล้วมีคนใหม่ที่จะชนะมันบ้าง ถึงผู้ที่จะปฏิบัติมันมีมากหรือน้อย

อย่าไปน้อยเนื้อต่ำใจว่าพวกเรามีน้อย เขามีเยอะ มันเป็นไปโดยธรรมชาติอย่างนี้อยู่แล้ว คนที่ชนะกิเลสมันมีน้อยนี่เองต่างหาก คนที่ใฝ่ใจจะทำมันมีน้อย แล้วมีน้อยเพราะของดีมันก็ต้องมีน้อย พออย่างนี้มันก็ไม่ถึงกับน้อยเนื้อต่ำใจซะใหม่ มีน้อยด้วยแล้วเราก็จะถอยไปอีกด้วย มีน้อยแล้วเราสู้ เราเป็นหนึ่ง เพิ่มเข้าไปเป็นหนึ่งใจ เราเป็นหนึ่ง น้อยก็นับเราด้วยเป็นหนึ่งคน ถ้าน้อยใช้เราออกไปมันก็น้อยไปเรื่อย

เวลาลมพายุมา เรือในมหาสมุทรมีแต่คว่ำหมดเลย เราก็ออยากจะพ้น แต่เวลาพายุในโลกมันปั่นป่วนอย่างนั้นนะ เราก็ออยากจะลงไปเกลือกกับเขาอีกซะใหม่ เวลาพายุมาใครๆ ก็อยากจะหนี ถ้ามองเห็นว่าเป็นพายุมันก็จะรู้ว่าเป็นพายุ มันเป็นพายุโดยเนื้อหาของมัน แต่เรามองไม่ออกเอง

หูดาคของผู้ปฏิบัติ หูดาคครูบาอาจารย์ ว่าโลกมันร้อน โลกมันร้อน แล้วเราทำอะไรกันอยู่ ยังหัวเราะรื่นเริงกันอยู่หรือ เพราะโลกมันร้อนทำไมไม่หาที่พึ่ง พอเราหาที่พึ่งก็ต้องหาอย่างนี้ ของมันร้อนเอาความร้อนเข้าไปจะพึ่งกันได้อย่างไร ของมันร้อนก็ต้องเอาของเย็นมาพึ่ง ของมันไหลอยู่ก็ต้องให้ของมันหยุด หัวใจมันหมุนไป มันหยุดมันก็เย็นเอง

“ของคู่กัน” มีคู่กับสว่าง มี มีมืดคู่สว่าง ทำไม่ได้คู่กับทำได้ เกิดมาก็ต้องตาย ตายแล้วก็ต้องเกิด สู้หมด มันแปลกใจที่ว่าทำไมเราทำแล้วทำไมมันถึงไม่ได้ เราทำไม่ถึงทำไมไม่ได้...ได้ เราทำ

ต้องได้ อาศัยให้พื้นฐานมาให้ดี คีลมาบ้าง นักปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนั้น คิดกันนะ ทำไมเรา
ทำไมได้อย่างนั้น

ต้องทำได้สิ คนทำได้มี เราก็ทำได้ ปล่อยลงไปเลยนะ อย่าลังเล เวลาจิตมันจะลง ปล่อยมัน
ลงไป ปล่อยมันลงไป อย่างกลัว นี่มันมีกลัวมีวิตกกังวลอยู่ในที่นั่นนะ ปล่อยลงไปเลย ถึงไม่
ลงเราก็เอาของดิบไป อย่างไม่มันสุกนะ กิริยามี กิริยาการปฏิบัติมี กิริยาใจ การนั่งนี้เป็นกิริยา ให้ได้
ลึมรสหน้อยน่า เวลาเขาอุทานกันขนาดไหน เวลาอุทานกันนะ

มันเป็นจังหวะนะ มันเป็นจังหวะ มันเป็นเวลา สมัยพุทธกาล โอโฮ! เป็นพึ่ๆ เลยนะ
ที่หัวใจของเขาได้สมาธิกันอยู่แล้ว เป็นพึ่ๆ เลยเพราะสมัยนั้นโลกมันกว้างใจ การคมนาคมยังไม่
มีเมื่อ ๒,๐๐๐ ปีก่อนโน้น การติดต่อสื่อสารกันยากมาก ฉะนั้น เวลาคนเลยมีใจ ต่างคนต่างอยู่ใน
ชีวิต ๘๐ ปี ก็ความเป็นอยู่ของเรามันก็ต้องดูแลจิตใจกัน มีแต่คนคินะ แล้วมันบำรุงใจกันจนแบบ
ว่า เพราะว่าเวลามีอะไรใหม่ ก็บำเพ็ญเพียรกันอยู่อย่างนี้ จิตเลยเป็นสมาธิอยู่ พระพุทธเจ้าเทศน์นี้
ไปหมดเลย ใจส่วนคนเกมันก็มี

ทีนี้ของเรามันไม่อย่างนั้น ของเราได้สะดวกสบายไปหมด การสื่อสารยิ่งคล่องแคล่วไป
ใหญ่เลย มันยิ่งล่งเลใหญ่เลย ถ้าพูดแล้วมันก็เหมือนคนเป็นโรคมามากขึ้น หัวใจมันยิ่งอ่อนแอมาก
ขึ้น มันเลยจะตั้งขึ้นมาให้ยากนี้ไง เราเกิดมากาลนี้ ใจสิ่งที่มันยุมันแห่เรื่องของเขานะ แต่ถ้าเรา
ตั้งใจเราได้ เราทำใจของเราได้ มันเข้มแข็งขึ้นมาเอง วัตถุในโลกนี้แทบไม่มีค่าเลย

แต่นี้หัวใจมันอ่อนแอ มันอาศัยพึ่งเขาหมดเลย อาศัยพึ่งจากข้างนอกหมดเลย มันเลย
กลายเป็นคนอ่อนแอ แล้วปฏิบัติก็เลยเป็นอย่างนี้ แต่ผู้เข้มแข็งมี ผู้เข้มแข็งมี ใจนี้มันเข้มแข็ง
ได้อย่างไร ใจที่เป็นกระแส เป็นนามธรรม ว่าคนใจเพชรนี่ยอดมากนะ ข้างนอกจะแข็งหรือจะ
อ่อนก็แล้วแต่ แต่ถ้าข้างในมันเป็นเพชร คนข้างนอกนี่มนวล ข้างในมันก็เข้มแข็ง คนข้างนอกมัน
คั้นรน ข้างในก็เข้มแข็งถ้าใจมันดี ถ้าใจไม่ดีข้างนอกก็ไม่ได้ ข้างในก็ไม่ได้

พระพุทธศาสนาเราสอนลงที่ใจ แก้กเลสก็แก้ที่ใจ แต่มันกรรมเอง กรรมมันสร้างผลมา
เป็นอย่างนี้ เกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจ พวกเทวดาเขามีแต่วิญญูณ เขามีแต่ใจใจ เขามาพึ่งเทศน์
พระพุทธเจ้า มาพึ่งเทศน์ครูบาอาจารย์อยู่เหมือนกัน หลวงปู่มั่นเทศน์สอนเทวดาเลย อาจารย์บอก

แต่เรานี้มันแบบว่ามีหูเลยละ มีหูเป็นมนุษย์ มันเลยได้เปรียบเทียบไง นี่มันเลยกลายเป็นคน มี ๒ ความคิดใจ จะเอากายหรือเอาใจ ห่วงไปหมดใจ จับ ๒ มือ กายนี้มันเป็นผล มันเหมือน ถูพลาสติกใส่น้ำไว้ มีน้ำในถูพลาสติก นี่มีหนังหุ้มอยู่โดยรอบไง มันถูน้มน้ำเน่า กาย ถูพลาสติก นี่ ผิวหนังก็เป็นถูพลาสติก แล้วกลางถูมีหัวใจความรับรู้อีก

แต่ถ้ากายนี้มันทิ้งออกไปแล้ว ถูพลาสติกทิ้งอยู่เกลื่อนไปหมด มีค่าเท่านั้นนะร่างกาย แต่ชีวิตสืบต่ออยู่นี้มันก็ได้ประโยชน์ ชีวิตสืบต่ออยู่ หัวใจยังสืบต่ออยู่ มันเลยมีโอกาสได้ปฏิบัติใจ หัวใจยังสืบต่ออยู่ ธาตุยังมีอยู่ มันเลยได้เปรียบเขา ได้เปรียบเทวดาตรงนี้ แต่เวลามันถ้าปกติแล้ว ถึงว่าจับปลา ๒ มือ มีกายกับใจ แต่ถ้าได้เปรียบเขา ได้เปรียบที่ว่ามันมีสิ่งมาให้พิจารณาให้ ใคร่ครวญได้ง่ายกว่า เหมือนเรามีสินค้ามากกว่าอย่างนั้นละ ห้างร้านมีสินค้าที่มากกว่า สินค้าเขาน้อยกว่า เราจะจับจ่ายอันไหนละ เพียงแต่เราไม่พินเพื่อนเท่านั้น

ถ้าใจมันไม่พินเพื่อนนะ ความรู้ความเห็นภายในมันกว้างขวางนะ มันพิลึกพิลั่นเลยละ ดูอย่างเทวดา อย่างพรหมดี อย่างพรหมชั้น ๑ ผัสสะ ชั้น ๑ นะ เทวดาชั้น ๕ เขาว่าชั้น ๔ ก็ว่าได้ บอกชั้น ๕ ก็รูปจิตใจ เขาว่ารูปจิต ชั้น ๕ มนุษย์นี่ก็ชั้น ๕ แล้วมีธาตุ ๔ อีกต่างหาก แล้วไปนรกกันละ แล้ววิญญูณตกอยู่ในนรกนั้นละ หมุนเวียนอยู่อย่างนั้น นี่จิตมันประหลาดอย่างนั้น

ความเห็นภายใน ความเห็นของผู้ปฏิบัติ ความเห็นของครูบาอาจารย์ พระพุทธเจ้าสอนไว้ในตำราหมดเลยละ บุปเพนิวาसानุสสติญาณ วิชชา ๑ ผู้ใดปฏิบัติ เห็นไหม เห็นไปหมด รู้ไปหมด แล้วมันถึงได้ โอ้! รู้แจ้งโลก โลกนอก-โลกใน รู้แจ้งโลก

โลกภายนอก โลก โลกคือหมู่สัตว์ แล้วก็โลกแท้ๆ

แล้วรู้แจ้งโลกภายใน โลกภายในคือโลกเรานี่แหละ รู้แจ้งโลก ก็เลสเกิดดับไป รู้แจ้งหมด

พระพุทธเจ้ารู้แจ้งโลกนอก-โลกในนะ แต่ผู้ปฏิบัติแล้วแต่ว่าสนาของคน ก็มีบ้างรู้บ้าง บางทีก็รู้เฉพาะโลกของเราเอง โลกเกิดดับนี้มันชำระได้หมดมันก็หมดกัน วิชาบาบารมีถึงไม่เหมือนกัน แต่บริสุทธิ์แล้วเหมือนกัน เราก็เป้าหมายต้องเป็นอย่างนั้นนะ ชาวพุทธเป้าหมายคือว่าดับสิ้น เป้าหมายของชาวพุทธ แต่มันยังไม่ถึงนี่เราก็ก้าวเดินไป ก้าวเดินใจ ให้จิตมันก้าวเดินออกไป

พอก้าวเดินออกไป การก้าวเดินออกไปมันสูงขึ้นๆ การสูงขึ้นมันสูงที่ใจนะ ไม่ใช่สูงตัวใหญ่ตัวลอยขึ้นไปหรอก ไม่ต้อง ให้ใจมันสูงขึ้นใจ ใจมันสูงขึ้นหมายถึงว่ามันรู้ชัดเข้าภายใน รู้ชัดเข้า รู้ถึงใจ คนรู้ชัดเข้ามันก็ปล่อยวางได้มากขึ้นๆ นี่การก้าวเดินของใจสูงขึ้นอย่างนั้น ตัวเท่าเท่า คนปฏิบัติเท่าเท่า คนเหมือนเดิมแต่หัวใจมันสูงขึ้นเอง ใจพัฒนาขึ้น แล้วมันจะปล่อยความไม่ดีไปเอง

คนที่รู้ผิดรู้ถูกมันจะปล่อยไปเรื่อยๆ มันจะขยะแขยงไปเอง เขาคุยกันคุยอย่างนั้น คุณความพลิก แผลงของใจใจ ความคึกคะนอง ข้างในมันคึกคะนอง ข้างนอกแสดงออกอย่างนั้นเลย การแสดงออกของใจ ถ้าข้างในมันไม่คึกคะนอง ข้างนอกก็ไม่คึกคะนองออกมา ใจมันสูงขึ้นอย่างนั้นนะ ว่าสูงขึ้นๆ สูงไปไหน เท่าเท่า ร่างกายเท่าเท่า

ดูอย่างใจเป็นสมาธิ ยิ่งใจผู้สั้น เขาว่า ๓ โลกธาตุนี้มันไปได้หมดนะ มันรู้แจ้งไปหมด การรู้แจ้งมันก็ไม่สงสัยใช่ไหม เราเห็นตามเป็นจริงด้วย เห็นข้างในด้วย ขนาดพูดข้างนอกเราก็ยังงงขนาดนี้แล้ว แล้วพูดข้างในว่าเป็นไปไม่ได้เลย แล้วพูดไปพูดมาเลยกลายเป็นศาสนาที่เป็นศาสนา หลอกเด็กไปเลย หลอกหลวงใจ เขาเอามาหลอกกันนะ เอาศาสนามาหลอกกัน เป็นของหลอกเด็กไป

ไ้ออย่างนั้นมันเป็นหุทิพย์ ตาทิพย์ นั่นเป็นประโยชน์ของเขา แต่ความจริงๆ ในเรื่องศาสนา คือการชำระกิเลส “อัสวัคขณญาณ” ญาณที่ประเสริฐที่สุดคือชำระความอัสวะข้องใจ อัสวะ ความสกปรกภายในใจเป็นอัสวะ ญาณจะชำระล้างมัน พระพุทธเจ้าบอกเลยละ “เป็นญาณที่ประเสริฐที่สุด” เพราะคนที่ชำระกิเลสแล้วมันก็หมดกันใช่ไหม อย่างอื่นมันก็ไม่มีประโยชน์แล้ว แต่ไอ้พวกอภิถุณยานั้นเอาไว้เป็นเครื่องมือใจ เป็นเครื่องมือเสริมต่อ ได้ประโยชน์มากขึ้นไปอีก

ผู้ใดชำระตน แก้อใจตนได้มันก็เป็นที่พักของคนอื่น พระพุทธเจ้าบอกว่า “ตนต้องให้เป็นที่พึ่งของตนแล้วจะได้เป็นที่พึ่งของคนอื่นด้วย” ตนยังพึ่งตัวเองไม่ได้แล้วจะไปช่วยเหลือใคร นั่นแหละ มันให้ผลตรงนั้น ถ้าตนชำระของตนได้แล้ว ทีนี้มันมีเครื่องมือด้วย มันก็หายไปนะสิ นี่ประโยชน์ภายในของกลุ่มนั้น

เรื่องของใจ มันกว้างขวางมากนะ แต่เวลาพูดมันพูดเป็นเรื่องของใจล้วนๆ ไม่ได้ มันเป็นนามธรรม ต้องอาศัยวัตถุที่อ้างขึ้นมาให้เปรียบเทียบมาให้เห็นใจ ว่าเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นนะ ก็เลยซ้ำๆ ซากๆ อยู่ นั่นละ ก็ประสาโลก คำพูดมีเท่านี้เอง แล้วต้องสื่อให้รู้กัน

ความซ้ำกันมันก็ละเอียดเข้าไป อย่างเช่น ฝ่าหยาบ ฝ่าอย่างหยาบ ฝ่าเนื้อละเอียด ก็ฝ่าเหมือนกัน แต่มันคนละชนิดใช่ไหม เวลาอ้างฝ่าก็เหมือนกัน อ้างอะไรก็เหมือนกัน มันมีอ้างหยาบ อ้างละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ นะ ก็เหมือนกับสูงขึ้นๆ นี่แหละ ไม่ใช่ว่าการซ้ำๆ นั้นเป็นอันเดียวกันนะ

การซ้ำๆ นั้นมันก็มีหยาบมีละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ แต่คำพูดมีเท่านั้น เราจะสื่อกันเท่านี้เอง สื่อก็สื่อเพื่อเข้าไปตรงนั้นละ ให้เห็น ให้พลิกๆ ง่ายๆ ขณะจิตพลิกขึ้นๆ เวลาทุกข์มันยังมีทุกข์อ่อน ทุกข์แก่เลย ทุกข์แก่คือทุกข์หนักๆ ทุกข์อ่อนๆ ก็ไฟสุ่มขอนใจ ความกังวลใจ เวลาใจมันเดือดร้อน นั่นนะ ทุกข์อ่อนๆ เวลาแก่ขึ้นมามันหนักเป็นภูเขาเลย

ความละเอียดภายในก็เหมือนกัน ภูเขาข้างนอกมันก็ให้ผลข้างนอกนะ แต่ภูเขาในใจ “ภูเขาภูเขา” อาจารย์ว่า ฉะนั้น ทำลายไม่ได้ ภูเขาข้างนอกเขาระเบิดได้นะ แต่ภูเขาหัวใจระเบิดอย่างไร ธรรมะมันระเบิด

ศาสนามันเป็นประเพณี ศาสนาเราถือหัวเพราะอะไร เพราะมีที่สูงที่ต่ำ อย่างที่สูงที่ต่ำ เรามีอย่างภพชาติของเรามันมีเทวดา อย่างทิศ พวกเราพวกได้บวช เพราะถือทิศ ทิศทั้ง ๘ ครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์อยู่ข้างบน พ่อแม่อยู่ข้างหน้าใช่ไหม เพื่อน บ่าวไพร่ ครูบาอาจารย์อยู่ข้างบน “ทิศ” บริหารทิศ เราก็เลยถือหัวกัน ถืออาวุโสไป ถืออาวุโสถืออะไรมา ประเพณีมันเป็นแบบนี้

แต่ศาสนาเขาไม่สอนอย่างนั้นเพราะถ้าพูดประสาธนะ เพราะว่าเขาไม่สามารถเห็นตามความเป็นจริงใจ ศาสนาแบบว่า อย่างพวกเราคิดกันเองขึ้นมา อย่างพวกเรานี้ว่าอะไรดีขึ้นมา ก็คิดขึ้นมา วางแผนขึ้นมาเป็นความดี-ความไม่ดี แต่ไม่สามารถเห็นโลกซ้อนโลกไป เห็นโลกซ้อนโลก อย่างจิตวิญญาณกับโลกปกติมันซ้อนกันอยู่ เห็นไหม อย่างเช่น ในวินัยของเรานะ วินัยชาวพุทธเรา มีพระสมัยโบราณไป ตัดต้นไม้เอามาทำกุฏิ รุกขเทวดามาฟ้องพระพุทธเจ้าเลย มาฟ้องพระพุทธเจ้าว่า “ทำไมพระไปรุกรานเขา” โอ้พระก็ไม่เห็นนี่ เอาโยมไปใช่ไหม ไปตัดต้นไม้เพื่อจะทำกุฏิ เขาบอกว่า “เวลาพระต้องการที่อยู่อาศัยรู้จักหา แต่ทำไมมาทำลายที่อยู่อาศัยของคนอื่นเขาละ” พระพุทธเจ้าถึงได้ห้าม ห้ามภิกษุพราภของเสียใจ

เพราะเราไปพรากของเขียวเท่ากับ ถ้าเป็นต้นไม้ใหญ่พวกรุกขเทวดาอยู่ แล้วรุกขเทวดาอยู่
นี้เราไปตัดก็เหมือนไปทำลายบ้านเขา จริงไหม มาฟ้องพระพุทธเจ้าเลยนะ แล้วพระพุทธเจ้าก็รับรู
นี้ว่า “โลกซ้อนโลก” แต่คนตาบอดมองไม่เห็น คนตาดีมองเห็นก็เลยวางศาสนาไว้อย่างนี้ ให้ถือที่
สูงที่ต่ำ ให้ไม่เบียดเบียนกัน แต่ศาสนาอื่นเขามองเห็นอย่างนี้ใหม่ละ

ถึงว่า ศีลธรรมก็เป็นศีลธรรมไป เขาถึงว่า “อยากจะมาดูคนถือหัว” เขาว่า อยากจะมาดู
เมืองไทยว่า ทำไมคนโบราณคนถือหัวกัน มันอยู่ที่เรา ศาสนาเรา ครูบาอาจารย์เราหูตาสว่าง คนหู
ตาสว่าง ไอ้พวกนั้นพวกตาบอดก็ช่างหัวมัน มันพวกตาบอด แต่เวลาเขามาวิเคราะห์วิจัยแล้วว่ามัน
เป็นวิทยาศาสตร์แล้วมันเป็นเรื่องตลก

กฎหมายข้อบังคับมันก็เป็นกฎหมายข้อบังคับ เวลาคนเรามันมีช่องไปได้ มันพลิกแพลงไป
ได้ตลอด จะขนาดไหนก็พลิกแพลงได้ ไม่มีกฎหมายในโลกนี้ที่กฎหมายประเทศใดที่บังคับได้
๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่มี ไม่มีหรอก อเมริกาก็ไม่มี ถ้ามีทำไมคนโกงได้ขนาดนั้น เดียวลุ่มๆ กัน
ธนาคารก็ล้มไปอยู่อย่างนั้น เพียงแต่ว่า ไซ้อยู่ คุณภาพดีขึ้นถ้าเขาศึกษามาก คุณภาพคนเขาเสมอ
กัน คุณภาพ ความเห็นใจ ที่นี้ว่าความเห็นมันส่วนความเห็นดี

เรามองมุกกลับนะ ศาสนามองไป ๒ แฉ่งนะ คนยิ่งฉลาดมากนะ เป็นผู้ปกครองโกงมากเลย
ถ้าฉลาดมากแล้วมีศีลธรรมด้วยยอดเลย ถ้าฉลาดมากก็ยิ่งแบบเนียนใหญ่ ไอ้โจรสลัดเตี้ยวันนี้
แบบเนียนมาก แบบเนียนจริงๆ ไปคูสิ ไอ้เตี้ยมันพูดให้ฟังเมื่อวานว่าที่โทรศัพท์ของใครโดนล่อ
ไป ๒-๓ แสนอย่างนี้ เตี้ยนี้เทคโนโลยีมันเจริญ โกงกันนะ โกงโทรศัพท์ แล้วเราต้องจ่ายด้วย
เพราะอะไร เพราะเราเป็นเจ้าของหมายเลข เห็นไหม โกงกันง่ายๆ แล้วอีกคนไม่รู้เรื่องเลย เลยยัง
ฟังยังเห็นแล้วมันยังอ้ออ้อนะ อ้ออ้อเลยนะ เผลอไม่ได้เลย นี่คนยิ่งฉลาด

โกงกันในอากาศ ไอ้เจ้าตัวถือเบอร์อยู่ไม่รู้เรื่องเลยนะ จ่ายที่ ๒-๓ แสน ไม่จ่ายก็ไม่ได้
เพราะตามทะเบียนของตัว นี่ถือตามกฎหมายไง เวลาไอ้คนซื้อถือตามกฎหมายต้องไปจ่ายเงินเขา
ไอ้คนโกงโกงไปแล้ว ใช้ฟรี โทรเดือนหนึ่ง ๒-๓ แสน โทรไปเมืองนอก นี่ความเจริญ ถึงว่าถ้าคน
เจริญแล้วต้องมีศีลธรรมด้วย ถ้าคนฉลาดแล้วไม่มีศีลธรรม โกงทั้งนั้นแหละ ถ้าไม่อย่างนั้นจะโกง
ได้อย่างไรถ้ามันไม่ฉลาด มันไม่รู้จักเทคนิคมันโกงได้อย่างไร

ถึงว่าเวลาคนศึกษาแล้วมันจะแบบว่าคนสูงขึ้น แต่จริงๆ แล้วต้องแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง คนเรามันต้องมีศีลธรรมก่อน แล้วพอมันเจริญขึ้นมามันถึงเจริญ ถึงไม่น่าเสียใจ เราเป็นชาวพุทธเราไม่น่าเสียใจ แต่เขาเวลาเขาพูดเราแก้ไม่ได้ไง ถ้าเราแก้ไม่ได้ ว่าศาสนานี้เป็นลูกคุ้มของสังคมนี่ เราแก้ไม่ได้ ศาสนานี้เป็นตัวถ่วงไม่ให้สังคมนะเจริญ

“มักน้อยสันโดษ” อาจารย์มหาบัวก็พูด “ศีลธรรมของพระพุทธเจ้าไม่ได้หมายถึงว่าให้คนขี้เกียจ” มักน้อยสันโดษหมายถึงมีครอบครัวเดียว มีบ้านเดียวไม่มี ๒ บ้าน ๓ บ้าน มักน้อยสันโดษตรงนั้น มักน้อยสันโดษในการทำผิด แต่ให้วิริยอุตสาหะในการทำความดี ให้มีความเพียรมีความอุตสาหะ แต่เวลาว่ามักน้อยสันโดษก็อย่างนี้ เวลาเป็นการเป็นงานก็มักน้อยสันโดษ ก็เหมือนรถรถมีแต่เบรกไม่มีคันเร่งได้อย่างไร คันเร่งรถก็มีไว้สำหรับเวลาเหยียบให้เร่งเครื่องมันไปข้างหน้า เวลาประสบบุติเหตุก็ให้เบรก

ไอนี้ก็เหมือนกัน เวลาทำความดีกัน ให้วิริยอุตสาหะ ไอนั้นบอก “ฉันปล่อยวาง” เวลาจะทำความผิดกัน อู้ย! เขาให้ปล่อยวางก็อยากมากๆ แอบทำ เราตีความหมายศาสนากันผิดหมดเลย แล้วข้างนอกก็ตีผิด แล้วก็พูดมาเราแก้เขาไม่ได้

“พระหรือนักบวชเป็นลูกคุ้มสังคม เอาเปรียบสังคม ไม่ทำอะไรเลย”

อย่างเวลาไอนั้นๆ มันแก่นะว่าประสาเรา พระในกรุงเทพฯ เขาแก้ เขาบอกไม่อย่างนั้นหรอกเพราะพระใช้นี้ภาษีมันเกิดแล้วไง ใช้ไอนี้พวกสินค้านี้ ว่ารัฐบาลไม่เก็บภาษีแล้ว เขาว่า “พระนี่เป็นตัวเพิ่มภาษีให้รัฐบาล” ใจขนาดนั้นนะ นี่แก้แบบโง่ๆ ใจ แก้แบบเขา

แต่อาจารย์เราไม่อย่างนั้นเลยละ “หมอทุกคนนะ พวกนี้ต้องลงไปไถนาหมดเลยได้ไหม” ชาวนาให้ไถนา นี่เป็นครูให้เป็นครูไป หมอก็เป็นหมอไปใช้ไหม ช่างก่อสร้างเป็นช่างก่อสร้างไป หน้าที่ใครหน้าที่มัน แล้วอย่างหมอนี้เขาเป็นหมอใช้ไหม อย่างพระปฏิบัตินี้ก็หมอมอ เป็นจิตแพทย์ไฉ

พระนี่เป็นที่พึ่งของญาติโยมเขา ทุกข์ขนาดไหนขึ้นมาแล้วแต่นะ เวลามาคุยกับพระนะ ส่วนใหญ่แล้วจะกลับไปด้วยความสบายใจ มีมากเลยที่เข้ามาพูดกับเรานะ เราออกไปเขาไม่เคยคิดเลยว่าพระจะพูดอย่างนี้ ไม่มีหรอก ไปหาพระแล้วก็ต้องแบบนั่งพับเพียบเรียบร้อยให้มันทรมาณ

แล้วก็แบบว่าการจะทรมานใจ ให้พระพุทโตะไรก็แล้วแต่ เราพนมมือไหว้ไว้ กลับไปถือว่าอันนั้น ได้ฟังเทศน์แล้ว อันนั้นเป็นบุญ เพราะมันเป็นถือตามกติกาใจ

“บุญ” การฟังเทศน์มีบุญมีกุศลใจ

๑. สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วเลอะเลือนไปได้ตอบให้มันใจ สิ่งได้ยินได้ฟังแล้วนะ มันไม่ได้ยินได้ฟังอยู่แล้วเพราะมันไม่รู้ภายใน ไม่มีทางได้ยินได้ฟังหรอก สุดท้ายแล้วนะ ๖ ข้อ ข้อสุดท้ายคือว่าหัวใจนี้ผ่องใส การฟังการคุยกัน อย่างเราแบกหินมาคนละก้อน ทุกข์มากๆ เลย มาคุยกับพระ พระปลดหินออกจากหัวใจเลย หน้าที่ของพระมันขนาดไหน แล้วว่า “พระเป็นลูกคุ้มสังคม” แล้วก็ดึงให้พระดำ

แล้วถ้าคนเรามันโง่งนะ เราโง่งนะ เราเชื่อสังคมนะ เราเชื่อคนโง่ เราตามคนโง่ไปสิ พระต้องลงมาทำมาหากินเอง พระต้องมาค้าขายแข่งกับญาติโยม แล้วมันก็เสมอกัน แล้วใครจะสอนใคร อย่างเช่นพ่อกับลูก พ่อเป็นหัวหน้าเป็นผู้ฝึกสอนลูก พ่อก็ต้องดีกว่าสิ แล้วมาสอนลูกได้ ไอนี่พ่อกับลูกไปเที่ยวด้วยกัน พ่อกับลูกก็กึ่งด้วยกัน แล้วพ่อจะไปสอนลูก “ลูกอย่ากึ่งนะ” เอาแก้วมาชนกัน กึ่ง “อย่ากึ่งนะ” แต่เอาแก้วชนกัน

นี่เหมือนกัน พระจะสอนเขามันก็ต้อง ออกมาจากสังคม อยู่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพภายใน ไม่เอาอาชีพภายนอก มันก็เป็นอย่างนั้นไป มันต้องแบ่งออกไปสิ มันถึงมีที่สูงที่ต่ำไง มีที่ฟัง แต่ถ้าเวลาเขาพูด เราแก้ไม่ได้ งงนะแก้ไม่ได้ เพราะวิทยาศาสตร์เป็นอย่างนั้น คนก็ต้องประสบความสำเร็จทางโลก คนก็ต้องแบบว่าประกอบธุรกิจแล้วมีเงิน ๕-๖ แสนล้าน ถึงเป็นคนดี

ถ้าคนๆ นั้นเป็นคนดีนะ ก็ยกว่าคนๆ นั้นเป็นคนดี ถ้าคนๆ นั้นโง่งมามันจะดีได้อย่างไร มีเงินมากแล้วเราก็ออมรับเขามีเงินมากเท่านั้นเอง แต่เงินนั้นเป็นประโยชน์ใหม่ แต่ถ้าคนๆ นั้นเป็นคนดีสิ แล้วคนดี ดีแบบโลกนะ มันพลิกได้ วันนี้ดีพรุ่งนี้ก็คิดไม่ดี คิดดี-คิดไม่ดี

แต่ถ้าพอศาสนาเราทำให้สำเร็จแล้ว มันจะพลิกไปไหน มันไม่พลิกไปหรอก พื้นฐานมันสำเร็จแล้ว ใจมันดีแล้วมันดีไปตลอด ของมันพอเสื้อผ้าสะอาด ไว้ไหนมันก็สะอาด เสื้อผ้าสกปรก ไว้ไหนมันก็สกปรก นี่หัวใจภายในสิ หัวใจภายใน แล้วศาสนาเราสอน ถึงว่าถึงที่สุดแห่งทุกข์ มันต้องเทียบแล้วมันมี พระพุทธเจ้าพูดว่าสุภัทธะใจ

“ศาสนาไหนไม่มีมรรค...” ศาสนาไม่มีมรรคคือว่าศาสนานั้นไม่มีเครื่องมือ แล้วมันจะทำสำเร็จประโยชน์ขึ้นมาได้อย่างไร

“ศาสนาไหนมีมรรค ศาสนานั้นต้องมีผล สุภัทธะอย่าถามให้เสียประโยชน์ไปเลย”

อันนี้มันขัดมากเลยนะ มันขัดมากเลย

(เทปสิ้นสุดเพียงเท่านี้)